

Handläggare
Erik Jondelius
Telefon: 08-50812098

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
13 juni 2024

Skrivelse från (C) och (L) om luftkvaliteten vid Långholmsgatan

Svar på skrivelse från (C) och (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

I samband med nämndsammanträdet den 22 februari 2024 gav Södermalms stadsdelsnämnd stadsdelsförvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse från (C) och (L) om luftkvaliteten vid Långholmsgatan. I skrivelsen beskrivs bland annat att Långholmsgatan är en av de gator i Stockholm som har störst problem med luftkvalitet. Skrivelsen avslutas med följande fråga:

- Vilka åtgärder inom nämndens ansvarsområde skulle kunna vidtas för att förbättra luftkvaliteten på Långholmsgatan och/eller minska barnens exponering för föroreningarna?

Trafikkontoret har ansvar för stadens gator och miljöförvaltningen har ansvar för utomhusmiljö i Stockholms stad. För att bäst kunna mildra de höga halterna av luftföroreningar som uppmätts skulle förvaltningen behöva samverka med trafikkontoret och miljöförvaltningen. Trafikkontoret har också ansvar för Högalidsspången som går över Långholmsgatan, medan stadsdelsnämnden ansvarar för vinterväghållningen av den.

Förvaltningen har inte några verksamheter längs Långholmsgatan. Projektet Barnens väg har till syfte att skapa en säker skolväg genom att få barn att använda Högalidsspången till och från Högalidsskolan, så att de inte behöver korsa Långholmsgatan. Förutom trafiksäkerhetsaspekten innebär detta att barnen också i mindre utsträckning exponeras för föroreningarna vid Långholmsgatan.

Fler träd skulle kunna planteras i parkerna Huggjärnet och Pålsundsparken som ligger intill Långholmsgatans norra del. Att plantera träd i dessa parker tillhör nämndens ansvarsområde. Om tillförseln av träd i dessa parker skulle påverka luftsituationen på Långholmsgatan har förvaltningen dock ingen kunskap om.

Bakgrund

I samband med nämndsammanträdet den 22 februari 2024 gav Södermalms stadsdelsnämnd stadsdelsförvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse av Lars Rottem Krangnes (C), Ingrid Leek (C), Anne-Lie Elfván (L) och Johan Lisspers (L) om luftkvaliteten vid Långholmsgatan.

Skrivelsen bifogas som bilaga till tjänsteutlåtandet.

Ärendet

I skrivelsen framförs i huvudsak följande:

Långholmsgatan är en av de gator i Stockholm som har störst problem med luftkvalitet. Sämst är luftkvaliteten på sträckan mellan gångbron Högalidsspången och Verkstadsgatan. Längs denna sträcka på ca 100 meter ligger två skolor: Högalidsskolan och Bergsundsskolan.

För att inte behöva korsa den högtrafikerade Långholmsgatan väljer de flesta elever, lärare och föräldrar som ska till och från Högalidsskolan att gå över Högalidsspången, som alltså ligger inom området med sämst luftkvalitet. Bergsundsskolans entré vetter ut direkt mot gatans mest förorenade delar.

I ett tjänsteutlåtande skriver trafikkontoret tillsammans med miljöförvaltningen att [s]törst problem med luftkvalitet finns i smala gaturum med höga byggnader på båda sidor om en högtrafikerad gata. I sådana områden tenderar luftföroreningar från trafik att koncentreras och luftföroreningshalter ökar. Om det är många människor som exponeras av luftföroreningar i området ökar problemen med ohälsa.

Som exempel ges Långholmsgatan. Forskning visar att barn är särskilt känsliga för luftföroreningar och hundratals barn per årskull får sänkt lungfunktion till följd av dålig utomhusluft.

Med anledning av ovanstående vill vi ställa följande fråga:

- *Vilka åtgärder inom nämndens ansvarsområde skulle kunna vidtas för att förbättra luftkvaliteten på Långholmsgatan och/eller minska barnens exponering för föroreningarna?*

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöenheten inom Södermalms

stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 3 juni 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Trafikkontoret har ansvar för stadens gator och miljöförvaltningen har ansvar för utomhusmiljö i Stockholms stad. För att bäst kunna mildra de höga halterna av luftföroreningar som uppmätts skulle förvaltningen behöva samverka med trafikkontoret och miljöförvaltningen, då dessa fackförvaltningar har tjänstepersoner med kunskap och erfarenhet i detta ämne.

Förvaltningen kan konstatera att förvaltningen inte har några verksamheter längs Långholmsgatan. Projektet Barnens väg har till syfte att skapa en säker skolväg genom att få barn att använda Högalidsspången till och från Högalidsskolan, så att de inte behöver korsa Långholmsgatan. Förutom trafiksäkerhetsaspekten innebär detta att barnen också i mindre utsträckning exponeras för föroreningarna vid Långholmsgatan.

Fler träd skulle kunna planteras i parkerna Huggjärnet och Pålundsparken som ligger intill Långholmsgatans norra del, se bilaga 2. Att plantera träd i dessa parker tillhör nämndens ansvarsområde. För Huggjärnet skulle detta överensstämma med vad som anges i Parkplan Södermalm då det i parkplanen står att ett nytt träd bör planteras i parken. Om tillförseln av träd i dessa parker skulle påverka luftsituationen på Långholmsgatan har förvaltningen dock ingen kunskap om.

Nämnden ansvarar för vinterväghållning av Högalidsspången som går över Långholmsgatan. Själva anläggningen som Högalidsspången består av har trafikkontoret ansvar för. Förvaltningen anser att en möjlig annan insats skulle kunna vara att tillsammans med trafikkontoret och miljöförvaltningen närmare utreda eventuella åtgärder på eller vid Högalidsspången, som kan leda till att luftföroreningarna minskar. Vad dessa eventuella åtgärder skulle kunna vara har förvaltningen ingen kunskap om i nuläget. Eventuella åtgärder behöver ta hänsyn till exempelvis framkomlighet, trafiksäkerhet, trygghet, belastning på konstruktion och vilken effekt åtgärderna skulle ge.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Expedieras till:
Stadsmiljöenheten.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Esther Östin
Stadsmiljöchef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse från (C) och (L) om luftkvaliteten vid Långholmsgatan, 22 februari 2024.
2. Bilaga 2. Långholmsgatan och intilliggande parker.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2024-05-22
Esther Östin, Stadsmiljöchef	2024-05-22